

درس شانزدهم
داناترین مردم

هدیه های آسمانی
پایه سوم دبستان

تازه به شهر شام رسیده بود. در شهر کسی را نمی‌شناخت.

آرام آرام در کوچه‌های شهر قدم می‌زد.

در گوشه‌ای از شهر همه‌ای برپا بود و مردم دسته دسته به سوی کوه در حرکت بودند.

نزدیک آمد. از کسی پرسید: «چرا مردم به سمت کوه می‌روند؟ اتفاقی افتاده است؟»

بزرگ‌ترین دانشمند مسیحیان در این کوه زندگی می‌کند. مسیحیان سالی یک بار به دیدن او می‌روند و هر سؤال داشته باشند، از او می‌پرسند. او پاسخ هر پرسشی را می‌داند. امروز وقت این ملاقات مهم است.

مرد مسافر دوست داشت این دانشمند را از نزدیک ببیند. تصمیم گرفت همراه با دیگران به سمت کوه برود.

***

دانشمند مسیحی بر روی تخته سنگی نشسته بود.

از شدت پیری دستانش می‌لرزید. همه دور تا دور او نشسته بودند.

دانشمند پیر یک یک مردم را به دقت نگاه کرد. همه‌ی آن‌ها را از قبل می‌شناخت. ناگهان نگاهش به مرد مسافر افتاد!

دقیق‌تر نگاه کرد. تا به حال او را در میان مسیحیان ندیده بود. به او رو کرد و گفت: «ای مرد غریبه،

تو مسیحی هستی یا مسلمان؟!»

- مسلمانم.

- دانشمند هستی یا بی‌سواد؟

- بی‌سواد نیستم.

دانشمند مسیحی فکری به ذهنش آمد:

اکنون بهترین وقت است که سؤال سخت از او بپرسم، تا نتواند به آن پاسخ دهد.

دانشمند مسیحی ادامه داد: «ای مرد، تو می‌خواهی از من سؤال کنی یا من از تو بپرسم؟!»

مرد پاسخ داد: «شما سؤال کن. هرچه می‌خواهی بپرس!»

پیرمرد خنده‌ای کرد و گفت: «ای مردم، این مرد مسلمان گمان می‌کند می‌تواند جواب سؤالاتم را بدهد!

اگر راست می‌گویی بگو بدانم آن، چه ساعتی است که نه روز است و نه شب؟»

- آن ساعت، از اذان صبح تا طلوع آفتاب است.

پیرمرد اخمی کرد. انتظار این پاسخ را نداشت؛ اما دوباره لبخندی زد. پرسش دیگری به یادش آمده بود.

- آن چیست که هر چه از آن بردارند، کم نمی‌شود؟

- شعله‌ی شمع است که هر چه شمع‌های دیگر را با آن روشن کنند، از آن کم نمی‌شود.

از عصبانیت صورتش قرمز شده بود!

باز هم پرسید. مشکل‌ترین سؤالات را می‌پرسید. آن مرد نیز همه را به خوبی جواب می‌داد.

همه با تعجب به هم نگاه می‌کردند و زیر لب چیزهایی می‌گفتند.

عرق بر پیشانی دانشمند مسیحی نشسته بود. سؤالاتش تمام شده بود و او همه را پاسخ داده بود.

با صدایی لرزان رو به آن مرد کرد و گفت: «تو کیستی؟»

- من محمد باقر، فرزند امام سجاد هستم.

مرد دانشمند با تعجب به او نگاه می‌کرد.

به سختی از روی تخته سنگ بلند شد و فریاد زد:
«ای مردم، تاکنون کسی را دانشمندتر از این مرد ندیده‌ام. تا او در میان
شماست، به سراغ من نیایید و هر سؤال‌ی دارید، از او بپرسید».
اطراف امام شلوغ شد. هر کس سعی می‌کرد خود را زودتر به امام برساند
و سؤال‌اتش را از او بپرسد.

بدانیم

امام محمّد باقر علیه السّلام، پنجمین امام مسلمانان در مدینه به دنیا آمد. او تنها پنج سال داشت که در کنار پدرش امام سجّاد علیه السّلام در کربلا حاضر بود. امام محمّد باقر علیه السّلام بسیار عالم و دانشمند بود و شاگردان زیادی تربیت کرد. خوش اخلاق و مهربان بود. دستوره‌های دین و آداب زندگی را به مردم می‌آموخت و به آن‌ها آگاهی می‌داد.

امام محمّد باقر علیه السّلام مانند پدر و پدربزرگ خود، با حاکمان ستمگر مبارزه می‌کرد و سرانجام در این راه به شهادت رسید. ایشان در کنار پدرش در قبرستان بقیع دفن شده است.

امام
پنجم

پدر:
سجاد

دفن:
بقیع

منظور پیرمرد از اینکه گفت تا او در میان
شماست سراغ من نیاید این بود که...

به علم و دانش امام اشاره کرد و ایشان را بالاتر از خود
می دانست

کلمه‌هایی را که در بخش بدانیم سبز شده است، در جدول پیدا کنید و خانه‌های آن‌ها را رنگ‌آمیزی کنید. حروف باقیمانده را به ترتیب کنار هم قرار دهید و سخن امام باقر علیه‌السلام را کامل کنید.

د	م	ح	م			م	م	د	پ	
ن	ی	م	ج	ن	پ	ه	ا	ی	ن	
د	ا	ج	س	ر	ک	ر	ل	ن	ج	ب ←
ع	ی	ق	ب	ن	د	ب	س	د	ن	ل
ه	ن	ی	د	م	ر	ا				
		س	و	د	ا	ن				
		ت	ه	ز	ر	ا	ب	م		
د	ر	ا	د	د	ن	م	ش	ن	ا	د

● امام باقر علیه‌السلام فرمود: «همانا خداوند بلند سلام کردن را دوست دارد».....

● حروف باقیمانده در جدول را با رنگ دیگری رنگ‌آمیزی کنید. لقب امام پنجم آشکار می‌شود: **باقر**.....

من هم به عنوان یک مسلمان، علم و دانش زیادی
داشته باشم تا... .

بتوانم به مردم کمک کنم و برای کشورم
مفید باشم

فَسْأَلُوا أَهْلَ الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

اگر چیزی را نمی‌دانید، از آگاهان بپرسید.

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۴۳

با توجه به معنای این آیه، هر یک از موارد زیر را از چه کسی باید بپرسیم؟

پزشک
معلم
عالمان دینی

- وقتی بیمار شدیم و می‌خواهیم بدانیم چه غذاهایی را نباید بخوریم.
- برای حل کردن یک مسئله در درس ریاضی با مشکل روبه‌رو شدیم.
- می‌خواهیم بدانیم که چه کارهایی را نباید در نماز انجام دهیم.

■ اگر چیزی را که نمی‌دانیم، از ناآگاهان بپرسیم، چه مشکلاتی برای ما پیش می‌آید؟ **آنها ما را از موفقیت دور می‌کنند.**

با خانواده

تحقیق کنید چرا به امام پنجم، «باقر العلوم» می‌گویند؟

چون امام محمد باقر(ع) بسیار عالم و دانشمند بودند و شاگردان زیادی تربیت کردند
"باقر" به معنای شکافنده است؛ و باقر العلوم به معنای شکافنده دانش‌ها است و این لقب برای کسی
است که در تبیین و توضیح علوم متفاوت، متبحر و ممتاز باشد.

نمونه سوال

۱- بهترین راه تشکر از کسی که به شما علم می آموزد، چیست؟

جواب: به علمی که آموخته ایم علم کنیم و به دیگران نیز بیاموزیم و همیشه از او تشکر کنیم و به او احترام بگذاریم.

۲- خوب است هر یک از موارد زیر را از چه کسی پرسیم؟

جواب: وقتی بیمار شدیم و میخواهیم بدانیم چه غذاهایی را نباید بخوریم = پزشک

برای حل کردن یک مسئله در درس ریاضی با مشکل روبرو شدیم = معلم

میخواهیم بدانیم که چه کارهایی را نباید در نماز انجام دهیم = عالمان دینی

۳- اگر چیزی را که نمیدانیم، از ناآگاهان پرسیم، چه مشکلاتی برای ما پیش می آید؟

جواب: دچار اشتباه و ممکن است به خطا برویم و کار نادرست انجام دهیم.

۴- چرا به امام پنجم «باقرالعلوم» یگویند؟

جواب: چون امام محمد باقر(ع) بسیار عالم و دانشمند بودند و شاگردان زیادی تربیت کردند

۵- باقرالعلوم به چه معناست؟

جواب: یعنی شکافنده ی علوم

۶- نام پدر امام محمد باقر(ع) ..... است. جواب: امام سجاد (ع)

۷- از خصوصیات امام محمد باقر(ع) ..... است. جواب: بسیار عالم و دانشمند بودن

۸- چرا امام محمد باقر (ع) را به شهادت رساندند؟

جواب: چون با حاکمان ستمگر مبارزه می کردند.